

مصاحبه با آقای دکتر محمد مسعود سمیع نژاد معاونت محترم امور معادن و صنایع معدنی وزارت صنایع و معادن

وزارت صنایع و معادن به عنوان متولی توسعه ی صنعتی کشور جهت دستیابی به توسعه ی پایدار با گسترش ساختارهای نظام مدیریت سلامت، ایمنی و محیط زیست گام های اساسی در ایجاد بسترهای لازم در دستیابی به "کار سالم" را آغاز نموده است. برخورد لازم می دانیم در آستانه ی هفته ی صنعت و معدن و برگزاری اولین گردهم آیی مدیران و متخصصین HSE صنایع کشور در "همایش ارتقاء سلامت و ایمنی محیط کار" ضمن انعکاس این اقدامات از حمایت های مقام محترم وزارت، معاونین و مدیرکل محترم نظارت ایمنی این وزارت خانه نیز تقدیر و تشکر نماییم.

کار سالم

جناب آقای دکتر سمیع نژاد ابتدا ضمن عرض سلام و تبریک هفته ی صنعت و معدن از لطف شما برای انجام این مصاحبه تشکر کرده واز اینکه وقت خود را در اختیار نشریه تخصصی "کار سالم" قرار دادید سپاسگزاریم.

■ کار سالم- آقای دکتر سمیع نژاد به عنوان معاونت امور معدن و صنایع معدنی وزارت صنایع، لطفا جایگاه HSE را در ساختار وزارت صنایع بیان نمائید.

دکتر سمیع نژاد- با نام و یاد خدا؛ در مورد جایگاه HSE در ساختار سازمانی وزارت صنایع و معادن به استحضار می رساند واحد محیط زیست به شکل یک دفتر مستقل زیر نظر وزیر صنایع و معادن قرار دارد اما دفتر نظارت بر ایمنی در این معاونت (امور معادن و صنایع معدنی) فعالیت می نماید و بر اساس شرح وظیفه همکاران ما بر وضعیت ایمنی معادن و صنایع معدنی نظارت فعال دارند. البته هر یک از سازمان ها و شرکت های تابعه، مدیریت های HSE مستقلی دارند که بسته به ساختار سازمانی شان و براساس سیاست گذاری کلی وزارت صنایع برای نظارت و انجام برنامه های ایمنی اقدام می نمایند.

■ کارسالم - لطفاً در خصوص وضعیت فعلی ایمنی در معادن و صنایع معدنی کشور به طور اختصار توضیح فرمائید.

دکتر سمیع نژاد - با توجه به ریسک های گسترده ی حرفه ی معدن کاری و سیاست دولت در خصوصی سازی این بخش، طبیعتاً بیشترین فعالیت ها بر این بخش متمرکز شد؛ مثلاً در اجرای برنامه های نظارتی و هدایتی در ارتقاء ایمنی معادن در سال ۱۳۸۴ به ازای هر ۶ میلیون تن فرآورده معدنی یک کشته و در سال ۱۳۸۷ به ازای هر ۱۶ میلیون تن تولید یک کشته داشته ایم که این خود بیانگر ۶۰٪ رشد در بهبود ضریب ایمنی معادن کشور می باشد، که هم در بخش دولتی و هم در بخش خصوصی این ضریب افزایش داشته است. همچنین در حال حاضر برای تامین تجهیزات ایمنی معادن زغال سنگ تسهیلات ۷ درصدی خارج از نوبتی پرداخت می کنیم که بهره برداران معادن زغال سنگ می توانند از آن استفاده کنند و برای ارتقاء دانش ایمنی و بهداشتی معدنکاران و صنایع کوچک در حال تدوین برنامه های آموزشی هستیم تا حد امکان به صورت رایگان نسبت به ارتقاء دانش ایمنی و بهداشتی معدن کاران کمک کنیم.

■ کارسالم - مهمترین چالش های پیش رو برای ارتقاء سلامت و ایمنی در بخش معدن کشور را چه می دانید؟

دکتر سمیع نژاد: هر چند طی چندین سال گذشته به دلیل توجه ویژه به وضعیت ایمنی و بهداشت محیط زیست صنایع روند رو به بهبودی طی شده و علی رغم استفاده های بیشتر صنایع معدنی از سیستم های مدیریتی مانند ISO 14000 و OHSAS 18000 و انجام بسیاری فعالیت های فنی مهندسی و معاینات پزشکی، اما هنوز در بخش های عمده ای از صنایع اقدامات و آموزش ها دارای تاثیر کافی نبوده اند و این برنامه ها از ساختار های لازم فرهنگی - اجتماعی کافی برخوردار نشده اند؛ که در بسیاری موارد شاهد وقوع حوادث و مشکلات ایمنی و بهداشتی هستیم.

■ کارسالم - جناب آقای دکتر به موفقیت ها و چالش های موجود در عرصه ی ایمنی و بهداشت کار در صنایع اشاره ای فرمودید، وزارت صنایع و معادن برای گسترش موفقیت ها و رفع چالش ها چه برنامه ای دارد؟

دکتر سمیع نژاد: همانطور که اشاره کردم برای ایجاد ساختارهای اولیه مناسب وزارت صنایع و معادن در سه سال گذشته کلیه ی واحدهای معدنی و صنعتی خود را ملزم به اخذ استانداردهای زیست محیطی و استقرار نظام مدیریت ISO 14000 و OHSAS 18000 کرده است که هم اکنون کلیه ی واحدهای صنعتی معدنی تحت پوشش مانند سازمان های توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران، شرکت تهیه و تولید مواد معدنی ایران، شرکت ملی صنایع مس ایران و کلیه شرکت های تابعه سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران و شرکت های فرآوری این نظام های مدیریتی را مستقر کرده اند.

پس از این مرحله ما بایستی به سمتی حرکت کنیم که پس از ساختار دهی و سازماندهی بتوانیم به صورت واقعی و اجرایی برنامه های مورد نظر این نظام ها را از نظر مدیریتی در فرهنگ سازمان و تصمیمات مدیران و عملکرد کارکنان آنان استقرار دهیم. به این منظور توجه ویژه ای امر فرهنگ سازی و اصلاح رفتارهای فردی و جمعی داشته ایم. نظارت بر فعالیت های معدنی و ارزیابی وضعیت معادن و صنایع معدنی و آموزش، از ابعاد مختلف HSE در غالب یک برنامه جامع ارتقاء سلامت و ایمنی با رویکردهای فرهنگی و اجتماعی شروع گردیده است. از جمله این موارد "مدل کارسالم" که در سال گذشته برای ۲۳ مورد معدن و ۷ کارخانه سیمان به صورت پایلوت انجام شد و بر خروجی ها و نتایج مدل و بسط آن به کلیه صنایع کشور تمرکز گردیده، و در هشتمین همایش HSE در بخش معدن و صنایع معدنی چهار شرکت گل گهر، سنگ آهن بافق، زغال سنگ طبس و البرز شرقی که بر اساس این مدل و به روش پرسشنامه بررسی شده بودند به عنوان شرکت های برتر HSE معرفی شدند و در جشن هفتاد و پنجمین سالروز صنعت سیمان نیز شرکت های سیمان سپاهان و سیمان شرق که به روش رادار (RADAR) مورد ارزیابی قرار گرفته بودند به عنوان صنایع برتر HSE صنعت سیمان معرفی شدند.

■ کارسالم - جناب آقای دکتر سمیع نژاد با تشکر مجدد از اینکه وقت خود را در اختیار خوانندگان ما قرار دادید، چنانچه مطلبی باقی مانده است در آخر بیان بفرمائید؟

دکتر سمیع نژاد - در همین جا از همه ی همکاران که در بخش معدن و صنعت کشور برای حفظ سرمایه های مادی و معنوی کشور تلاش می کنند خسته نباشید می گویم، و امید است با تلاش بیشتر و برنامه ریزی بهتر، هماهنگی لازم جهت ارتقاء ایمنی و سلامت مجموعه ی دست اندرکاران بخش معدن و صنایع معدنی کشور فراهم گردد.